

Constantin Dobrogeanu-Gherea: Anarhism și socialism (1908)

Text din „Anuarul Anarhivei 2020”

Anarhiva

2020

Născut în Imperiul Rus, pe numele său adevărat Solomon Katz, criticului Constantin Dobrogeanu-Gherea (1855-1920) a fost unul dintre revoluționarii narodnici care s-au refugiat în România din calea persecuțiilor țariste. Este cel mai important teoretician marxist din România, iar analizele sale literare și sociologice, mai ales studiul *Neoiobăgia*, nu și-au pierdut nici azi prospețimea și interesul.

Ajuns inițial la Iași, s-a implicat în transporturile de literatură subversivă peste Prut, transporturi care veneau din Elveția, de la Nicolae Russel și Zamfir Arbure. La acea vreme era, se pare, mai degrabă apropiat de aripa „bakuninistă” a mișcării socialiste. Răpit de spionii ruși în 1878 de la Galați și deportat în Imperiul Rus, a reușit să fugă din captivitate și să se reîntoarcă în România. O monografie excelentă dedicată vieții și operei lui Gherea a fost scrisă de istoricul Zigu Ornea: *Viața lui C. Dobrogeanu-Gherea*, Cartea Românească, 1982. Teoretician al vechii mișcări socialiste, a publicat în 1885-1886 la Iași manifestul „Ce vor socialiștii români?”, marcând astfel despărțirea mișcării de tendințele anarhiste de la început și orientarea către parlamentarism. Constantin Dobrogeanu-Gherea, care se pare că inițial fusese simpatizant al teoriilor anarhiste, a nutrit un interes statornic pentru gândirea libertară, chiar dacă a făcut-o de pe pozițiile unei critici neîmpăcate, odată vechile convingeri părăsite. Două dintre articolele sale pe această temă – dintre care unul a apărut și în Franța în 1892, stârnind admirația intelectualilor marxiști, inclusiv a lui Engels și Paul Lafargue – au apărut în broșură, în 1908, și pot citite în anarhivă.

Biblioteca Anarhistă

Anarhiva

Constantin Dobrogeanu-Gherea: Anarhism și socialism (1908)

Text din „Anuarul Anarhivei 2020”
2020

Preluat la 20.12.2022 de la <https://pagini-libere.ro/>

ro.theanarchistlibrary.org